

15.08.2022

Asia/9

§ 545

Hiilineutraali Helsinki- päästövähennysohjelman päivityksen hyväksyminen

HEL 2022-008842 T 11 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana olivat yksikön päällikkö Kaisa-Reeta Koskinen ja projektinjohtaja Susa Eräranta. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jussi Halla-ahon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kaisa-Reeta Koskinen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 22816
kaisa-reeta.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Hiilineutraali Helsinki- päästövähennysohjelma 2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Hiilineutraali Helsinki-ohjelman kaupungin päästövähennystyötä ohjaavaksi dokumentiksi toimenpiteiden määrittelyn, ohjelman seurannan ja ohjauksen sekä ohjelman päivityksen osalta. Lisäksi kaupunginhallitus päättää hyväksyä ohjelmassa esitetyt prioriteetit ja ohjelman liitteessä esitetyt toimenpiteet vuodelle 2022.

Esittelijän perustelut

Helsinki on asettanut tavoitteekseen olla hiilineutraali vuonna 2030, nollaavansa päästönsä vuoteen 2040 mennessä ja pyrkivänsä tämän jälkeen hiileneutraalisuuteen (Kasvun paikka -Helsingin kaupunkistrategia 2021-2015).

Nyt päivitettävän päästövähennysohjelman tavoitteena on hiilineutraalius, joka tarkoittaa sitä, että vertailuvuoden 1990 suorista päästöistä vähennetään vuoteen 2030 mennessä vähintään 80 prosenttia ja loput (enintään 20 %) voidaan kompensoida. Myöhemmässä nollahiilitavoitteessa tätä ulkopuolisen kompensoinnin mahdollisuutta ei enää ole, vaan päästöt tulee vähentää tasolle, jossa kaupungin omat hiilinielut pystyvät kompensoimaan jäljelle jääneet päästöt.

Vuonna 2021 Helsingin suorat kokonaispäästöt olivat 2 345 kt CO₂ eq, eli päästöt olivat vähentyneet 33 prosenttia vertailuvuodesta 1990.

Nykyisillä toimenpiteillä päästöt vuonna 2030 tulevat olemaan 1 098 kt CO₂ eq, kun hiilineutraalius edellyttää päästöjen vähentämistä 702 kt CO₂ eq tasolle. Päästövähennys vuoden 1990 vertailutasosta on 69 prosenttia. Näin ollen nykyiset toimet eivät riitä tavoitteen saavuttamiseen, vaan tarvitaan vaikuttavampia lisäisiä toimia ja nykyisten toimien tarkentamista vaikuttavuuden kasvattamiseksi. Lisäisyydellä tarkoitetaan tässä yhteydessä sellaisia toimia, jotka eivät tapahdu joka tapauksessa esimerkiksi virkatyön osana ja jotka näin ollen edellyttävät toteutukseen ohjelmointia päästövähennysohjelmaan.

Hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseen on aikaa noin kaksi valtuustokautta. Jotta teknologiseen kehitykseen, poliittiseen ja muuhun ohjaukseen sekä muihin päästöihin vaikuttaviin tekijöihin pystytään reagoimaan riittävän nopeasti, valtuustokauden mittaiset toimenpidekokonaisuudet eivät enää ole tarkoituksenmukaisia. Tarkasti kohdennetulla seurannalla varmistetaan, että päästövähennystavoitteen saavuttaminen edistyy. Seurantaa tehdään vuosittain riittävien lisäisten toimien määrittelemiseksi ja sen pohjalta ohjelmaan voidaan säännöllisesti sisällyttää tarvittavat uusimpaan tietoon perustuvat toimet.

Toimenpiteiden valmisteluvaiheessa varmistetaan, että toimien lisäisyys, päästövähennysvaikutus, mittari, kustannusvaikutus sekä vastuu-taho on selvästi määritelty ja toimet ovat perusteltuja.

Lisäisyydellä varmistetaan, että ohjelmassa kohdennetaan resurssit ensisijaisesti niihin toimiin, jotka eivät jo liity varsinaiseen linjatyöhön tai muualla määriteltyihin toimiin. Tähän ohjelmaan sisällytetään vain sellaiset toimenpiteet, jotka eivät toteutuisi ilman ohjelman antamaa tukea, ja jotka ovat päästövähennystavoitteen saavuttamisen kannalta keskeisiä. Toimenpiteiden määrittäminen on sidottu suorien päästöjen osalta sektorikohtaisiin skenaarioihin, joiden avulla pyritään varmistamaan BAU (Business As Usual) -kehityksen ja päästövähennystavoitteen välisen erotuksen häviäminen.

Jatkossa päästövähennysohjelman toimenpiteet päivitetään vuosittain ja hyväksytään talousarvion yhteydessä. Samassa yhteydessä rapor-

15.08.2022

toidaan toteutunut päästökehitys sektoreittain sekä uusien ehdotettujen toimenpiteiden arvioitu vaikutus tulevaan päästökehitykseen. Päivityksen yhteydessä varmistetaan, että uudet lisäiset toimenpiteet tukevat päästövähennystavoitteen saavuttamista silloinkin, kun aiemmillä kausilla on jääty tavoitteesta jälkeen. Tämä lähestymistapa vastaa olennaisilta osiltaan Oslon kaupungin ilmastobudjetiksi kutsuttua ohjelmointitapaa.

Seurannan keskeisimpänä indikaattorina toimii kaupungin kokonaispäästökehitys. Tavoitteen etenemistä seurataan lisäksi seuraavien sektorikohtaisten indikaattoreiden kautta:

- kaukolämmön ominaispäästökerroin (indikaattori Helenin kehitysohjelmasta);
- lämmön kokonaiskulutus;
- liikenteen kokonaispäästöt; sekä
- sähkönkulutuksen päästöt (sis. kulutetun sähkön määrä ja sähkön tuotannon päästökerroin).

Lisäksi seurataan toimenpiteiden päästöluokituksen jakaumaa sekä yksittäisten toimenpiteiden etenemistä silloin, kun se on strategisen kokonaiskuvan hahmottamisen, tilannekuvan ylläpitämisen sekä resursien tarkoituksenmukaisen kohdentamisen kannalta tarpeellista. Yksittäisten toimenpiteiden mittarit määritellään toimenpiteestä linjaamisen yhteydessä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kaisa-Reeta Koskinen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 22816
kaisa-reeta.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Hiilineutraali Helsinki- päästövähennysohjelma 2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kunnianhimoinen ilmastovastuu- ohjelmaryhmä